

Masud Gharahkhani	Stortingspresident
Sandra Márjá West	Plenumsleder i Sametinget
Gunnar Bovim	Styreleder Museene Arven
Olav Fykse Tveit	Preses Den norske kirke
Birte Nordahl	Generalsekr. Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
Gunn Marit Helgesen	Styreleder Kommunesektorens organisasjon
Tor Grande	Styreleder Universitets- og høyskolerådet
Aslak Sira Myhre	Nasjonalbibliotekar
Øystein Ekroll	Arkeolog og forsker Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider
Jakob Øvensen Aanderaa	Styreleder Landsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner

Plan for møte i nasjonal komité Nasjonaljubileet 2030
11.11. 2025 kl. 08:00 – 13:00 på Stiklestad

08:00	Velkommen til møte v/ komitéleder Masud Gharahkhani, stortingspresident
08:05	Orienteringssak 05/25 Aktivitet i året 2025 samt status for pågående utviklingsarbeid i Nasjonaljubileet 2030
08:10	Diskusjonssak: Henvendelse fra norske kveners forbund
08:20	Vedtakssak 03/25 Ny grafisk profil Presentasjon fra daglig leder Lasse Berre i Berre kommunikasjonsbyrå
08:40	Vedtakssak 04/25: Tid og sted for komiteens offisielle program olsok 2030 Presentasjon av sekretariatets forslag v/Heidi Anett Øvergård Beistad
08:55	Diskusjonssak: Prinsipper og prosess for utvikling av komiteens offisielle program olsok 2030. Sekretariatet innleder til diskusjon
09:55	Pause
10:10	Orienteringssak 06/25 Jubileumsåret 2026
10:25	Vedtakssak 05/25 Møteplan 2026
10:35	Orienteringssak 07/25 Orientering fra komiteemedlemmene
11:35	Orienteringssak 08/25 Stiklestad for nye tusen år Presentasjon fra Ingegerd Eggen, museumsleder SNK/MA Styret i Museene Arven deltar
12:00	Lunsj og utsjekk
13:00	Transport til Værnes

Hjertelig velkommen!

04.november 2025

Borghild Lundebj, leder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Stiklestad Nasjonale Kultursenter/Museene Arven

Orienteringssak 05/25 Aktivitet i året 2025 samt status for pågående utviklingsarbeid i Nasjonaljubileet 2030

Aktivitet knyttet til årets jubileumstema i 2025: MIGRASJON OG IDENTITET

Olav Haraldsson hentet mye inspirasjon til sin kongsgjerning på sine reiser. Helgenen og symbolet Olav har i tillegg etterlatt seg spor over store deler av verden, blant annet via nordmenn som har hatt Olav som en viktig identitetsmarkør. I anledning det nasjonale utvandrerjubileet i 2025 er jubileumstemaet satt til *Migrasjon og identitet*. Hovedsamarbeidspartner for Nasjonaljubileet 2030 dette året er derfor Crossings 200, og styreleder for Crossings 200; Tora Aasland tente årets olsokbål på Stiklestad.

Crossings 200 markerer at det er 200 år siden den første organiserte utvandringen fra Norge til Amerika, og ønsker å ferie de sterke båndene mellom nasjoner på tvers av Atlanteren og skape refleksjon rundt migrasjon da og nå. Jubileets sekretariat er tilknyttet Norsk Utvandermuseet/Anno museum på Hamar.

De fleste lokalsamfunn har erfaringer og tilknytning til denne delen av norsk historie og Crossings 200 har etablert et stort nettverk av arrangører som har deltatt i jubileet med sine arrangement. I sum har det vært gjennomført godt over 350 ulike utvandlingsarrangement rundt omkring i landet. Flere av aktørene i Nasjonaljubileet 2030 sin jubileumsstafett har bidratt til dette. For nærmere innsyn i de ulike arrangementene, gå inn på <https://utvandermuseet.no/2025>

Nasjonaljubileet 2030 var representert på Crossings 200 sin hovedmarkering i Stavanger 4. juli. Dette sammenfalt med Stavanger Domkirke sitt 900 års jubileum og var en del av Stavanger byjubileum. Hele Kongefamilien og byen ellers var med og tok farvel med seilskuta Restauration som reiste samme turen over Atlanteren som de gjorde for 200 år siden.

Båten kom vel fram til USA, og det ble gjennomført stor festmarkering i New York 9. oktober med HKH Kronprins Haakon og den norske regjering tilstede. Norge var i fokus med taler og kulturinnslag for tusenvis av fremmøtte på Pier 16 på Manhattan. Tradisjonen tro proklamerte USA's president Leiv Eriksson day 9. oktober.

Et lands utvandrer er et annet lands innvandrer og Crossings 200 har et uttalt mål om å bidra til økt inkludering og forståelse i dagens flerkulturelle samfunn.

Dette er et mål som sammenfaller godt med jubileumsplattformen for Nasjonaljubileet 2030, og vi derfor valgt å gå inn i 2 samarbeidsprosjekter som spesielt løfter fram disse perspektivene; Dialogsatsingen *Ung på flukt* og Konferansen *Migrasjon, nasjon og identitet*.

Ung på flukt

Prosjektet *Ung på flukt* setter søkelys på situasjonen for barn og unge asylsøkere i Norge i dag og inviterer til dialog om hvordan vi sammen kan forme et varmere og mer åpent samfunn. Hvordan er det å være ung og på flukt i dagens Norge? Hva kan vi gjøre for å skape et mer inkluderende samfunn? Målet er å skape en plattform for samtale mellom ungdom, politikere og samfunnet for å finne konkrete løsninger på utfordringene unge på flukt møter.

Prosjektet hadde oppstart på Interkulturelt museum 26. mars.

Deretter har 7 folkehøgskoler i Norge fått stimuleringsmidler til å gjennomføre "Ung på flukt"-arrangementer i sine lokalmiljø. (Skjeberg Folkehøgskole, Ål folkehøgskole, Nordiska folkehøgskolan, Lundheim folkehøgskole, Fana folkehøgskole, Ringerike folkehøgskole og Nansenskolen)

Ung på flukt er et samarbeid mellom Folkehøgskolerådet, Press (Redd Barnas ungdomsorganisasjon), Nasjonaljubileet 2030 og Crossings 200.

Prosjektet har fått 780 000 i støtte fra BFDs midler til jubileumstiltak

Konferansen *Migrasjon, nasjon og identitet*

Migrasjon, nasjon og identitet er en samarbeidskonferanse mellom Nasjonalmuseet, Nasjonaljubileet 2030 og Crossings 200.

Den markerer avslutningen på jubileumsåret 2025 og finner sted

3. desember på Nasjonalmuseet kl. 10:00 – 16:00.

Programmet blir en god blanding av fagforedrag, panelsamtaler og ledet gruppevandring i Nasjonalmuseets kunstsamling.

Noen av temaene som problematiseres er Debatten rundt Christian Krohgs Leiv Eiriksson,

Tilhørighetens kompleksitet, Migrasjon som tema i kunsten og Nasjonal kulturarv og identitet i urolige tider.

Den nasjonale komiteen for Nasjonaljubileet 2030 inviteres til å delta.

Prosjektet har fått 315 000 kr fra Bfd's støtte til jubileumstiltak.

Nasjonalt nettverksseminar på Hamar 10.-11.september 2025

Nasjonalt nettverksseminar ble avholdt på Norsk Utvandrer museum på Hamar 10.11. september.

60 deltakere fra hele landet- stor entusiasme og viktige diskusjoner knyttet til å arrangere jubileer på en måte som ivaretar demokratiske verdier og mangfoldssamfunn.

<https://nasjonaljubileet2030.no/nasjonalt-nettverksseminar--25>

Langsiktig og pågående utviklingsarbeid

Olavsflammen og Olavslampa

Olavsflammen brenner fortsatt på Stiklestad. Nå har den vært på 50 steder rundt omkring i Norge, det siste stedet som fikk en avlegger av flammen var Herøy kommune i Nordland. Anledningen var avdukingen av en 10 meter høy Peter Dass-statue plassert på en flokkjær i seilingsleden til fiskerne.

Den 3,5 meter høye vakre Olavslampa som ble laget av lærlinger fra bygghytta ved Nidarosdomen og fra Verdals industrimiljø, har siden den ble tent under VM på ski i Trondheim, vært utstilt ved hovedinngangen til Stiklestad Nasjonale Kultursenter. Den er designet som et byggesett slik at den kan fraktes rundt i landet, og i 2026 vil den ha opphold i Sarpsborg.

Den digitale olavskilden

Ved hjelp av prosjektmidler fra Sparebankstiftelsen DNB har vi kommet et langt stykke videre i å utvikle form og innhold for Den digitale olavskilden: <https://dendigitaleolavskilden.no/>

Mye arbeid gjenstår, men det er skapt en omforent struktur som vil være svært viktig for utvikling av framtidige formidlingsprosjekt både når det gjelder læringsressurser og opplevelsprodukt nasjonalt, regionalt og lokalt. Det tas derfor sikte på at arbeidet med registrering av olavsspor videreføres som en del av sekretariats ordinære virksomhet.

Ungdommens hærpil

Ungdommens hærpil har i høst blitt gjennomført i Verdal med kunstner Ståle Gerhardsen som fasilitator. Nansen fredssenter har holdt kurs både for lærere og elever om ytringsklima og Fabelaktiv har gjort intervjuer og opptak av ungdommene. Kunstverket vil bli en del av både innendørs og utendørs utsmykning av nye Stiklestad skole.

Samarbeidet med UKM-Norge hvor Ungdommens hærpil skal utvikles til å bli en dialogsatsing som skal gå ut til alle lokalsamfunn i Norge, er i støpeskjeen. Samarbeidsprosjektet har fått arbeidstittel *Unge stemmer i 1000 år*.

Tusenårsteppet

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum har invitert til prekvalifisering av det flerårige prosjektet Tusenårsteppet

Forskningsnettverk Nasjonaljubileet 2030

Forskningssatsinga knytta til Nasjonaljubileet 2030 benevner seg "N2030 - nettverk for forskning og kunnskapsformidling". Styringsgruppa for N2030 består av Nord Universitet, NTNU, Falstadsenteret og Museene Arven, hvor Nord Universitet har tatt på seg å koordinere arbeidet. N2030 har i samarbeid med HIFO (Den norske historiske forening) gjennomført Historiedagene 2025 med tema «Stiklestad 1030 – historie og verknadshistorie» i Trondheim 12.–14. september. [Norske historiedager 2025](#)

Styringsgruppa for N2030, ledelse NTNU og Nord universitet, fylkesordfører, Trondheimsordfører, flere stortingsrepresentanter og Nasjonalbiblioteket gjennomførte i september et møte med Forskningsrådet for å legge fram forslaget til en forskningssatsing knyttet til Nasjonaljubileet 2030.

Forskningsrådet har i etterkant kommet med en faglig vurdering av forslaget til forskningssatsing. Konklusjonen er at forskningsbehovet som presenteres i stor grad oppfylles av allerede eksisterende program og at det derfor ikke anbefales allokering av midler til en spesifikk forskningssatsing mot 2030 slik den er foreslått.

Styringsgruppen N2030 vurderer veien videre.

Arbeid mot grunnskole – utvikling av læringsressurs

Nasjonaljubileet 2030 har fått 240 000 i støtte fra Bfd's jubileumspott til å utvikle en læringsressurs med utgangspunkt i verdibrevene som ble overlevert Nasjonaljubileet 2030 etter [Verdiseglas 2024](#). Nasjonaljubileet 2030 innledet i 2024 et faglig samarbeid med Justismuseet.

Dette samarbeidet ønsker vi å videreføre for å utvikle læringsressursen. Justismuseet har analysert verdibrevene og ser at det er interessant grunnlag. Planen er å utvikle en digital læringsressurs om den historiske veien fram til den moderne rettsstaten Norge med arbeidstittelen *Norge i tusen år?* Læringsressursen skal kobles til og gjøres tilgjengelig via *Den*

digitale olavskilden. Ressursen kan i tillegg fungere som pilot for en eventuell nasjonal ressurspakke 2030 for grunnskolene.

Forankring Trøndelag

Selv om Nasjonaljubileet 2030 er et nasjonalt jubileum med hele landet involvert, så vil Trøndelag i året 2030 være et viktig brennpunkt. Følgende struktur er under etablering:

- Trøndelag fylkeskommune har vedtatt opprettelsen av et regionalt rettet hovedprosjekt fra 2025. Prosjektet har utlyst prosjektlederstilling og skal fungere koordinerende og stimulerende for jubileumsaktivitet i regionen.
- Trondheim kommune har i tillegg til kommuneadministrasjonens løpende 2030-arbeid etablerte et ideelt aksjeselskap *Trøndelag 2030 AS* samt en rådgivende hovedkomite for å gjennomføre, koordinere og stimulere jubileumsaktivitet i Trondheim. Trondheim kommune har under utarbeidelse en egen temaplan for Nasjonaljubileet i 2030.
- Verdal kommune er gjennom sin sektorovergripende Temaplan 2030, vedtatt i 2022, allerede godt i gang med jubileumsaktivitet som involverer alle innbyggere i kommunen.

Jubileumssekretariatet er i dialog med alle parter for å sikre forankring av jubileumsplattformen og god arbeidsdeling mellom nasjonalt, regionalt og lokalt nivå.

Samarbeids/tilknytningsavtaler pr. november 2025

Stadig flere ønsker å tegne samarbeidsavtale/tilknytningsavtale med Nasjonaljubileet 2030. Antallet signerte samarbeidsavtaler pr november 2024 var 35 stk, pr november 2025 er vi oppe i 70 stk. og flere er i prosess med avtaleinngåelse.

<u>Antall</u>	<u>Institusjon/aktør</u>	<u>Kommune</u>	<u>inngått år</u>
	<u>NASJONALE AKTØRER</u>		
1	Opplysningsvesenets fond		2021
1	Justismuseet		2023
1	Crossings 200		2024
1	UKM Norge		2024
1	STL		2024
1	Norges Kristne Råd		2024
1	Norske Historiske Spel		2024

1	IKO Institutt for kirke og oppvekst		2025
1	Sanden Media		2025
1	Det Norske Akademis ordbok		2025
1	Fortidsminneforeningen		2025
1	Buddhistforbundet		2025
1	Nordisk Film Production		2025
1	Den norske kirke ved Kirkerådet og Bispemøtet		2025
1	Norske Kirkeakademier		2025
1	Saemien Sijte		2025
	<u>TRØNDELAG FYLKE</u>		
1	<u>Trøndelag fylkeskommune</u>	Trondheim	2025
1	Verdal kommune	Verdal	2020
1	Mære 2021	Steinkjer	2021
1	Bagabu Ungdomslag	Steinkjer	2023
1	Ørland i 1000 år	Ørland	2023
1	Midt Norsk Kultur og strikkefestival	Orkanger	2022
1	Agdenes Viking og historiesenter	Agdenes	2023
1	Kor 2030	Verdal	2021
1	Verdal Bo og behandlingssenter	Verdal	2022
1	Verdalsoratoriet	Verdal	2021
1	Oi! Trøndersk mat og drikke	Trondheim	2024
1	Trondheim Symfoniorkester og Opera	Trondheim	2024
1	Frostatinget 2024 - Lagabøtejubileet	Frosta	2024
1	Nidaros Bispedømme	Trøndelag	2024
1	Vitenskapsmuseet NTNU	Trondheim	2024
1	Verdal Juniorspellmannslag	Verdal	2025
1	Trondheim Middelalderfestival	Trondheim	2025
1	Kystpilegrimsleias venner Fosen	Fosen	2025
1	Verdal Historielag	Verdal	2025
1	Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum	Trondheim	2025
1	Opera Trøndelag	Stjørdal	2025
1	Explorative - Visit Innherred	Innherred	2025
1	Forsvarshistorisk museum Rustkammeret	Trondheim	2025
1	Nord-Trøndelag historielag	Trøndelag	2025
1	Trondheim 2030 AS	Trondheim	2025
	<u>INNLANDET FYLKE</u>		
1	Hundorp 2021	Sør Fron	2021

1	Våler i 1000 år	Våler	2022
1	Valdres i 1000 år	Valdres	2022
1	Prosjekt Forsoning 2023	Gran	2022
1	Kongefestivalen på Dovre	Dovre	2024
1	Lillehammer Museum Dikterhjemmene	Lillehammer	2024
	<u>AKERSHUS FYLKE</u>		
1	Eidsivatinget og Eidsvoll kommune	Eidsvoll	2021
1	Kampen om Raumariki, Museene i Akershus	Blaker	2022
	<u>BUSKERUD FYLKE</u>		
1	Hole kommunes jubileumskomite	Hole	2025
	<u>OSLO</u>		
1	Nordic Voices	Oslo	2025
1	Middelalderbyen Oslo	Oslo	2025
1	Oslo bispedømme	Oslo	2025
	<u>ØSTFOLD FYLKE</u>		
1	Olavsdagene i Sarpsborg	Sarpsborg	2023
1	Borgarsyssel Museum	Sarpsborg	2024
	<u>VESTFOLD FYLKE</u>		
1	Pilegrimsfellesskapet Sandefjord	Sandefjord	2025
	<u>VESTLAND FYLKE</u>		
1	Lærdal i 1000 år	Lærdal	2023
1	Tusenårsstaden Gulatinget	Gulen	2023
1	Moster 2024 og Moster Amfi	Moster	2023
1	Senter for Griegforskning, UiB	Bergen	2024
	<u>MØRE OG ROMSDAL</u>		
1	Hellige Olav kloster	Valldal	2024
1	Regionalt Pilegrimssenter Smøla	Smøla	2025
1	Valldal 2029	Fjord kommune	2025
	<u>NORDLAND FYLKE</u>		
1	Petter på skjæret	Herøy kommune	2025
1	Swartaland 1026 - 2026	Sortland Historielag	2025
	<u>TROMS FYLKE</u>		
1	Tore Hunds rike	Harstad	2021
1	Adogit		2022
1	Universitetet i Tromsø	Tromsø	2025
	<u>FINNMARK FYLKE</u>		
1	Gjesvær 1026-2026	Nordkapp	2025
1	200 år siden grensesetting Norge Russland	Sør-Varanger	2025

70			
-----------	--	--	--

For mer informasjon henvises til Nasjonaljubileets nettside <https://nasjonaljubileet2030.no/>

04.11.25

Borghild Lundebø

leder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Stiklestad Nasjonale Kultursenter/Museene Arven

Diskusjonssak Henvendelse fra norske kveners forbund

Sakseier Borghild Lundeby
Saksutreder Sekretariatet

Vedlegg: Åpent brev Hvor er de nasjonale minoritetene i Nasjonaljubileet 2030

Saksutredning

Norske kveners forbund har sendt et brev stilet til komitéleder for Nasjonaljubileet 2030. Her etterspørres de nasjonale minoritetenes plass i jubileumsplattformen.

Det er et svært relevant tema som adresseres i brevet. Minoritetsperspektivet, inkludert de fem nasjonale minoritetene, har vært et viktig perspektiv i jubileumsarbeidet siden begynnelsen. I tråd med ambisjonen om at jubileet skal involvere hele landet er aktiv inkludering av og deltakelse fra de nasjonale minoritetene et viktig mål.

Dette perspektivet var også med i bearbeidelsen av jubileets plattform. Sekretariatet mener fortsatt plattformen implisitt rommer ivaretagelsen av de nasjonale minoritetene, eksempelvis gjennom formuleringer som "forholdet mellom majoritet og minoritet" og det gjennomgående fokuset på mangfoldet i Norges historier. Samtidig tar man på alvor signalet om at plattformen kan tolkes som at jubileet utelater de nasjonale minoritetene eller i det minste ikke er tydelig nok på dette perspektivet. Sekretariatet ønsker derfor å løfte saken, og spørsmålet om en eventuell justering av plattformen, inn til komitéen.

Sekretariatet er invitert til Kommunal- og distrikts-departementets årlige *Kontaktforum for nasjonale minoriteter og sentrale myndigheter* 24.november for å orientere om jubileet. Her møter representanter fra de fem nasjonale minoritetenes organisasjoner. Sekretariatet håper møtet kan være starten på en dialog med alle de nasjonale minoritetene om deltakelse i jubileet. Også denne dialogen må bygge på prinsippet om jubileet som en nasjonal dugnad hvor ulike aktører kan delta etter interesse og kapasitet. Eksempelvis vil temaet *Tilhørighet* i 2027 kunne utgjøre en inngang til å løfte de nasjonale minoritetenes fortellinger, i tillegg til det samiske fokuset dette året.

04.11.25

Borghild Lundeby

leder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Stiklestad Nasjonale Kultursenter/Museene Arven

Norske kveners forbund – Ruijan kvääniliitto

Nasjonal komité for Nasjonaljubileet 2030

v/leder Masud Gharakhani

masud.gharakhani@stortinget.no

Tronjami/Trondheim, 28.10.2025

Åpent brev: Hvor er de nasjonale minoritetene i Nasjonaljubileet 2030?

Nasjonaljubileet 2030 markerer at det er tusen år siden slaget på Stiklestad hvor Olav Haraldsson døde i et forsøk på å gjenerobre landet. Slaget har blitt stående som en viktig symbolsk hendelse både for riksannelsen og kristningen av Norge.

På Nasjonaljubileet 2030s nettsider leser vi at:

Vi ønsker å bruke anledningen til å arbeide for et nasjonalt kunnskapsløft knyttet til spørsmålet om hva Norge har vært, hva Norge er, og hva Norge skal/bør være.

Siden fortellingen om Norge er en vev med mange tråder, er også nasjonaljubileet det samme. De mange fortellingene viser at Norge alltid har vært mangfoldig, i utvikling og i tett kontakt med resten av verden.

Dette ser vi i Norske kveners forbund – Ruijan kvääniliitto som en svært god ambisjon, men når vi samtidig vet at de nasjonale minoritetene, jøder, kvener, rom, romanifolket/tatere, og skogfinner, er en viktig del av Norges historie, kultur og mangfold gjennom flere hundreår, stiller vi oss undrende til at disse gruppene er fraværende i arbeidet.

Nasjonaljubileet har et nytt tema for hvert år, og for 2027 er temaet «tilhørighet». I denne sammenhengen løfter jubileet fram en rekke viktige spørsmål som er svært relevante for urfolk og nasjonale minoriteter:

Hva er forholdet mellom minoritet og majoritet i et samfunn? Hvordan kombinere mangfold med fellesskap? Hvilke konsekvenser har fokus på fellesskap for likeverd og menneskerettigheter?

Likevel ser vi at det bare er samer, og ingen av de nasjonale minoritetene, som nevnes i tilknytning til arbeidet.

På bakgrunn av dette, ber vi Nasjonalkomiteén for Nasjonaljubileet 2030 inkludere jøder, kvener, rom, romanifolket/tatere, og skogfinner i tillegg til samer i det videre arbeidet med Nasjonaljubileet 2030, og spesielt i arbeidet fram mot jubileumsmarkeringene i 2027.

Vi minner samtidig om Stortingets vedtak 24 om Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport, der Stortinget oppfordrer til at nasjonale institusjoner etablerer samarbeid med samiske, kvenske og skogfinske institusjoner og bidrar til synliggjøring, ivaretagelse og formidling av disse folkegruppenes kultur.

Norske kveners forbund – Ruijan kvääniliitto mener at inkludering og synliggjøring av alle folkegrupper med historisk tilhørighet i landet vil gagne både Nasjonaljubileet 2030 og den norske befolkningen som helhet. Vi bidrar gjerne med kvensk kunnskap og nettverk i dette arbeidet.

Ystävällisin tervheisin – vennlig hilsen

Ruijan kvääniliitto – Norske kveners forbund

Kristin Mellem
Johtaja – leder
Tlf. 922 23 545
kristin@kvener.no

Vilde Christoffersen Walsø
Pääsekretääri – generalsekretær
Tlf. 408 99 719
vilde@kvener.no

Kopi:

Sagat

Ruijan kaiku

NRK kvääni

Vårt land

Klassekampen

Aftenposten

Nordlys

Adresseavisen

Stavanger Aftenblad

Bergens Tidende

Vedtakssak 03/25 Ny grafisk profil

Sakseier Borghild Lundebø

Saksutreder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Forslag til vedtak

Komiteen vedtar fremlagte forslag til logodesign for Nasjonaljubileet 2030.

Komiteen vedtar vedlagte forslag til "heispitch for Nasjonaljubileet 2030.

Vedlegg til saken

Vedlegg 1- Sak 03/25 Vedtatt kommunikasjonsplattform Nasjonaljubileet 2030

Vedlegg 2- Sak 03/25 Designforslag fra Kommunikasjonsbyrået Berre AS

Tidligere behandling

Vedtakssak 01/25: Utredning kommunikasjon Nasjonaljubileet 2030

Saksutredning

Det er behov for å videreutvikle og tydeliggjøre Nasjonaljubileet 2030 sin visuelle profil og øvrige kommunikasjon. Målet er å gjøre Nasjonaljubileet 2030 til en merkevare med et tydeligere budskap som når bredt ut og fungerer samlet for alle i Norge.

Komiteen vedtok i sak 01/24 en ny kommunikasjonsplattform. Denne skal ligge til grunn for alt videre kommunikasjonsarbeid.

Som en oppfølging av den endrede plattformen har det vært gjennomført en prosess med et utvalg av kommunikasjonsrådgivere, som ble stilt til rådighet fra de av komiteaktørene som har kommunikasjonsressurser tilgjengelig. Dette for å bidra til faglig kvalitet og bred institusjonell forankring av arbeidet. Gruppen har bestått av:

Stortingets administrasjon	Ingebjørg Aadland
Sametingets administrasjon	Inger Elin Utsi
STL	Thomas Mittun-Kjos
LNU	Hilde Alice Skåra Gunvaldsen og Regine Skogmo Grøtte
Museene Arven	Ingegerd Eggen
NDR	Marianne Vikan

Arbeidsgruppens anbefalinger ble fremlagt i komitemøte 24.04.25, hvor følgende vedtak ble fattet:

Komiteen stiller seg bak arbeidsgruppens forslag til premisser for videre kommunikasjonsarbeid

Komiteen stiller seg bak anbefalingen om at arbeidsgruppen bistår også i det videre utredningsarbeidet

Med dette som utgangspunkt har sekretariatet gjennomført en anbudsprosess og engasjert kommunikasjonsbyrået Berre AS for videreutvikling av visuelle identitet. Følgende premisser ligger til grunn for arbeidet:

- Nasjonaljubileets kommunikasjonsplattform skal ligge til grunn for videreutvikling av jubileets visuelle identitet og designprofil.
- Jubileets kortnavn skal være Nasjonaljubileet 2030
- Betegnelsen *Norge i tusen år?* brukes i brødtekst og lignende.
- Det utvikles en ny logo som skal fungere både som hovedlogo og som logo for samarbeidsaktører. For samarbeidsaktører brukes støttetekst, f.eks. "en del av".
- Det skal utvikles et visuelt element, enten som en del av logo og/eller som piktogram, som en del av den helhetlige profilen.
- Det skal bygges videre/ryddes opp i dagens visuelle profil, bidra til forenkling og spissing av budskapet.
- Det skal utvikles en designmanual som beskriver retningslinjer for bruk av den grafiske profilen.
- Det skal utvikles en enkel "heispitch" basert på jubileumsplattformen.

Berre AS arbeidet i første fase med å utvikle to mulige designretninger på overordnet nivå. Dette ble lagt fram for arbeidsgruppen som gjorde et valg av den retning som det er arbeidet videre med.

Arbeidsgruppas vurdering

Arbeidsgruppas vurdering av forslaget til logo og designprofil er at det visuelle elementet klarer å forene ideen om "historien som en vev med mange tråder" med grunnelementene fra riksvåpenet i ett samlende symbol. Symbolet er tydelig, konkret, lett å bli kjent med og fanger godt opp det historiske perspektivet.

Ideen med å bruke 2030 som hovedoppslag omkranset av 1030 og 3030 ivaretar jubileets fokus på et historisk-, et samtids- og et framtidsperspektiv.

Muligheten for å bruke mange ulike fargekombinasjoner skaper et mangfold av bruksmuligheter.

Følgende forslag til kommunikasjonsgrep vurderes som gode å utvikle videre:

- 1) "Tusen år med historie gir tusen historier å fortelle" vurderes som et grep som åpner opp for et mangfold av stemmer og perspektiv.
- 2) "Hva kjemper du for" vurderes som en god oversettelse av grunnen til at vi feirer jubileum for et slag.

Jubileumsstafettens vurdering

Skisse til logo og designprofil ble også presentert på det nasjonale nettverksseminaret i september. Konseptet ble tatt svært godt mottatt av aktørene i jubileumsstafetten. Det kom

fram et ønske om tydeliggjøring av Olav i konseptet. Dette er hensyntatt i videre bearbeidelse logo og designprofil som nå legges fram for komiteen.

Hovedelementene i designforslaget er presentert i vedlegg 2. Lasse Berre, daglig leder i Berre AS vil i møtet presentere dette, samt legge fram kommunikasjonsmulighetene som den nye designprofilen åpner for.

Videre arbeid

Dersom komiteen stiller seg bak designforslaget vil logoen utarbeides i målformene bokmål, nynorsk, sør-samisk, nord-samisk og engelsk.

Implementering av ny profil vil etter planen gjennomføres våren 2026.

04.11.25

Borghild Lundebø

leder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Stiklestad Nasjonale Kultursenter/Museene Arven

Vedlegg 1- sak 03/25: Kommunikasjonsplattform Nasjonaljubileet 2030

Komiteén vedtok i sak 01/24 en ny kommunikasjonsplattform. Denne skal ligge til grunn for alt videre kommunikasjonsarbeid. Kommunikasjonsplattformen har følgende ordlyd:

NASJONALJUBILEET 2030 – NORGE I TUSEN ÅR?

I 2030 er det tusen år siden en av de mest symbolsterke hendelsene i norsk historie: slaget på Stiklestad 29. juli 1030 hvor Olav Haraldsson døde i et forsøk på å gjenerobre landet. Slaget ble en milepæl i to avgjørende prosesser for fremveksten av Norge: riksdannelsen og kristningen. I tillegg markerer slaget Olavs overgang fra vikingkonge til helgenkonge. Som Olav den hellige ble han raskt det fremste symbolet for det norske riket. Det ser vi tydelig i Norges riksvåpen: løven holder Olavs øks. 1030 er derfor nært knyttet til fortellingene om hvordan Norge har blitt til.

Dette er det historiske utgangspunktet for «Nasjonaljubileet 2030 - Norge i tusen år?» I tillegg bygger jubileet på forståelsen av 1030 som et år som symbolsk vever sammen ulike historier om Norges tilblivelse som både strekker seg lenger bakover og helt frem til vår egen tid. Kjernen i jubileet er riksdannelse, kristning og samspillet mellom de to. Olavsarvens mangfoldige, tusenårige avtrykk utgjør samtidig et vindu inn i temaer som lovgivning, folketro, kultur, migrasjon, tilhørighet, samene som Norges urfolk, forholdet mellom majoritet og minoritet, religion og livssyn, historiebruk og mye mer. 2030 er derfor en unik anledning til å både bli bedre kjent med betydningen av Olav og hendelsene i 1030, og til å rette søkelys mot de mange ulike fortellingene som utgjør historien om hvordan Norge har blitt skapt.

Jubileer er anledninger for både feiring og refleksjon. De er også begivenheter som potensielt etterlater seg et stort samfunnsavtrykk. Nasjonaljubileet 2030 gjør det derfor naturlig å se seg tilbake, samtidig som det forplikter til å se fremover. Våre ønsker for fremtiden formes av det samfunnet vi lever i nå. Samtidig er vår forståelse av fortiden alltid i utvikling. Derfor inviterer jubileet til en bred samtale om vår fortid og veien til vår egen tid og vår fremtid – «Norge i tusen år?» Begrepet nasjonaljubileum spiller både det historiske utgangspunktet og jubileets ambisjon om å engasjere hele landet. Kunnskapsutvikling og deltakelse er bærebjelker i jubileumsgrepet. I tillegg har jubileet et verdigrunnlag bestående av fem punkter, som skal åpne for verdifulle samtaler: 1. Fellesskap – hvordan skaper vi et fellesskap som både tåler og verdsetter forskjeller? 2. Verdier – finnes det et verdigrunnlag som er ufravikelig? 3. Identitet – hvordan forstår og definerer vi oss selv i møte med andre? 4. Arv – hva tar vi med oss fra fortiden og hva leverer vi videre? 5. Fornyelse – hvordan former vi et samfunn i spennet mellom tradisjon og fornyelse? Med utgangspunkt i 1030 sin rolle i norsk historie, er det overordnede målet å slik invitere hele landet til en stor samtale om hva Norge har vært, hva Norge er og hva fremtidens Norge kan og bør være. Slik skal vi skape et jubileum preget av storslåtte opplevelser, meningsfylte møter og varige verdier for både dagens og fremtidens Norge.

03. NOVEMBER 2025

Nasjonaljubileet 2030

Designforslag, logo og heispitch

BERRE

Innholdsfortegnelse

Heispitch/kjernebudskap	s. 3
Idé – hovedsymbol	s. 4 – 5
Fargebeskrivelse	s. 6
Logoversjoner – store flater	s. 7 – 8
Logoversjoner – små flater	s. 9
Partnermerke	s. 10 – 11

Heispitch

Hovedversjon

Nasjonaljubileet 2030 markerer at det er tusen år siden slaget på Stiklestad. Her døde vikingkongen Olav Haraldsson, senere kjent som Olav den hellige. 1030 ble en milepæl for riksdannelsen og kristningen av landet, og fremveksten av Norge slik vi kjenner det.

Små og store aktører kan knytte seg til jubileet – for å skape arrangementer, møteplasser og samtaler som både feirer og utfordrer. Målet er at hele landet skal bli kjent med historiene som har formet Norge, og engasjere seg i samtalen om hvilket samfunn vi ønsker oss i fremtiden.

Kortversjon

Nasjonaljubileet 2030 markerer tusen år siden slaget på Stiklestad. Her døde vikingkongen Olav Haraldsson, senere kjent som Olav den hellige, og 1030 ble en milepæl for fremveksten av Norge.

Små og store aktører kan knytte seg til jubileet – for å skape arrangementer, møteplasser og samtaler som løfter landets historier og bidrar til å forme fremtidens samfunn.

Ultrakort versjon

Nasjonaljubileet 2030 markerer tusen år siden slaget på Stiklestad. Her døde vikingkongen Olav Haraldsson, senere kjent som Olav den hellige.

Jubileet inviterer hele landet til feiring og samtale om fortidens og fremtidens Norge.

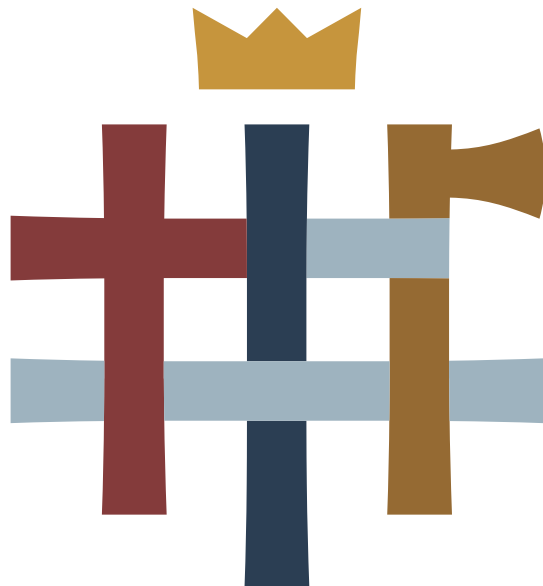
Riksvåpenet

Norge er vevd sammen av mange historier

Ideen er hentet fra **Riksvåpenet** og fra jubileets fortelling: «**Norge er vevd sammen av mange historier.**»

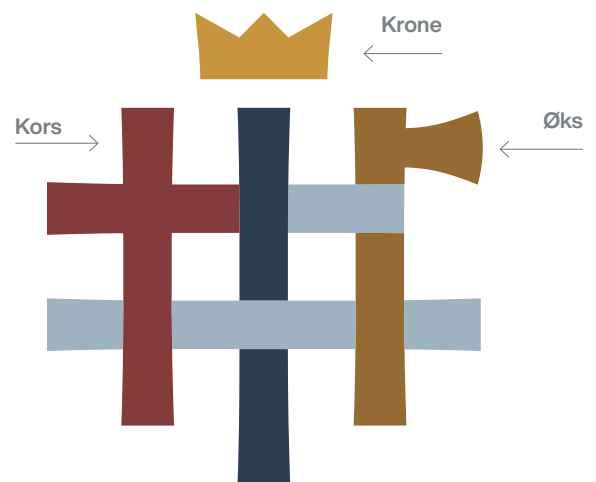
Symbolet består av tre sentrale elementer – **korset, øksa og kronen** – hentet fra både rikssymbolikken og arven etter Olav den hellige. Disse er flettet sammen i en **vevd struktur** som uttrykker hvordan Norges historie og identitet er formet gjennom 1000 år.

Hovedsymbol

Illustrasjonsbilde

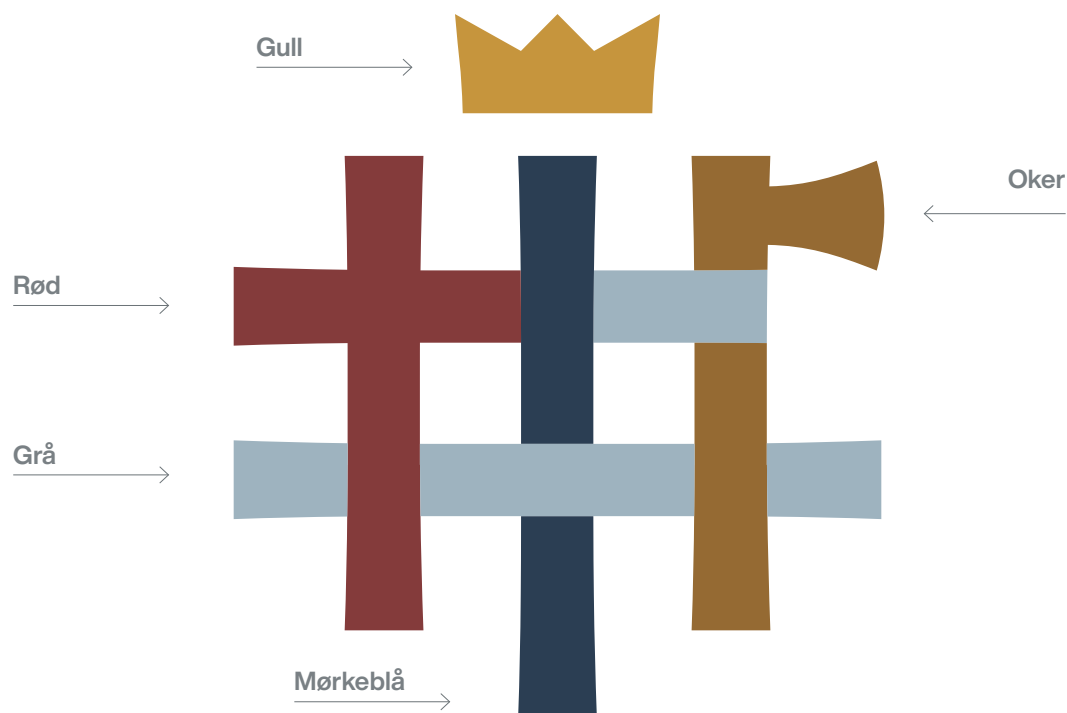

Merket kan også leses som en **abstrakt Olavsfigur**.

De horisontale båndene symboliserer tidens løp.

Gjennom farger og form balanserer symbolet høytid og menneskelighet, alvor og håp.

Det er både en referanse til Riksvåpenet, Olav den hellige og et moderne symbol på et land – og et fellesskap – som er vevd sammen av mange historier.

Rød og oker

Den røde og okergule fargen i logoen er inspirert av den røde og okergule fargen i skjoldet i en av de aller mest kjente fremstillingene av slaget: Olavsfrontalet.

Rødt og gult har tradisjonelt vært brukt som Olavs farger – man finner det både i Verdals kommunevåpen og Olavsrosen til Trondheim kommune.

Mørkeblå

Den mørkeblå fargen er inspirert av fargen på kongekappen til Olav i Spelet om Heilag Olav.

Gull

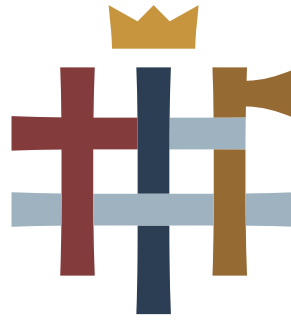
Gull er inspirert av kongekronen.

Grå

Den lysegrå fargen binder helheten sammen.

Horisontal_hovedlogo

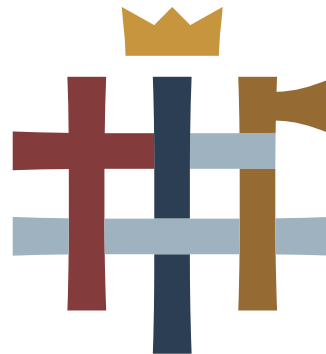
Bruk: Brede flater med lav høyde, rapporter, bannere, digitale toppfelt.

NASJONALJUBILEET
1030 2030 3030

Vertikal_hovedlogo

Bruk: Høytidelige sammenhenger, store formater, forsider, seremonielle flater.

**NASJONAL
JUBILEET**
1030 2030 3030

Om tallene 1030 – 2030 – 3030

- 1030 viser til slaget på Stiklestad .
- 2030 er selve jubileumsåret og markerer tusenårsjubileet.
- 3030 peker fremover og viser at jubileet ikke bare er et tilbakeblikk, men en langsiktig nasjonal fortelling.

Tallrekken brukes for å synliggjøre tidslinjen arv → nåtid → fremtid, og skal kun brukes i kontekster der den historiske sammenhengen er viktig (jubileumsprofil, seremonielle flater, formidling).

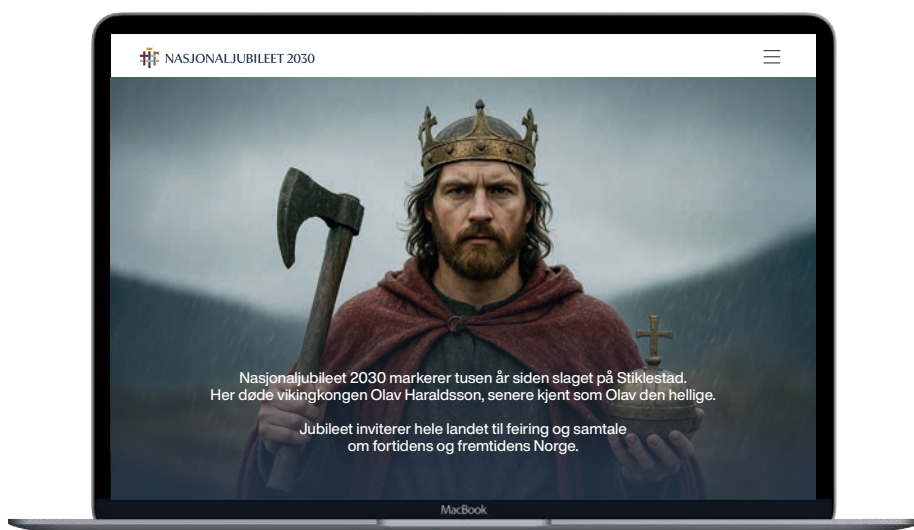

NASJONALJUBILEET 2030

Signaturlogoen er utviklet for flater med lav høyde og stor bredde (nettsted-header, e-postsignatur m.m.).

Tallene 1030 og 3030 er utelatt i denne versjonen.

Eksempler

Illustrasjonsbilder

Partnermerket brukes der vi trenger tydelig og verdig synlighet i offentlige rom og større arrangementer. Det er laget for fysisk bruk og tåler avstand og store formater uten tap av detaljer. Merket markerer at avsenderen er del av et nasjonalt løft, uten å endre egen visuell identitet, og har en seremoniell karakter.

Brukes til: Flagg, bannere, inngangspartier, offentlige markeringer.

Det kompakte partnermerket er utviklet for bruk sammen med sterke og etablerte visuelle identiteter. Det kan plasseres side om side med profiler uten å konkurrere om oppmerksomheten, men for å understøtte et felles nasjonalt løft. Den sirkulære formen gir høy plasseringsfrihet.

Merket kan legges i hjørner, kanter, topp eller bunn – også på eksisterende materiell – uten at det kreves nytt grid eller nye oppsett. Badge-formatet tåler nedskalering godt og forblir tydelig og gjenkjennelig i digitale og fysiske flater. Merket signaliserer tilhørighet, ikke avsender.

Det kommuniserer «En del av Nasjonaljubileet» uten å overstyre hovedinstitusjonens egen logo. Dette er særlig viktig i samarbeid med store kulturinstitusjoner, museer, kommuner og andre aktører som må ivareta sin egen merkeidentitet.

Vedtakssak 04/25 Tid og sted for komiteens offisielle program olsok 2030

Sakseier Borghild Lundebø

Saksutreder sekretariatet Nasjonaljubileet 2030

Forslag til vedtak

- Den nasjonale komiteen vedtar at komiteens offisielle program under olsok 2030 legges til Stiklestad 29. juli og Trondheim 30. juli.

Tidligere behandling

Sak 02/25 "Grunnpremisser offisielt program 2030"

Saksutredning

Komiteen fattet i sak 02/25 "Grunnpremisser offisielt program 2030" følgende vedtak:

- *Komiteen slutter seg til anbefalingen om at Stiklestad og Trondheim er felles hovedarena for Nasjonaljubileet 2030 i 2030*
- *Komiteen slutter seg til anbefalingen om at hovedfeiringen i 2030 legges til 29. juli med tilstøtende dager og at det legges offisielle program til både Stiklestad og Trondheim.*

Kjernen i argumentasjonen for vedtaket var følgende (sitert fra tilhørende saksutredning):

I likhet med at jubileet har en kjernehistorie (riksdannelse, kristning og samspillet mellom de to), kan Stiklestad og Trondheim beskrives som den stedlige kjernen i jubileet: 1) stedet hvor kongen falt i slaget i 1030 og som i etterkant ble et av landets mest kraftfulle symbolsteder: Stiklestad, og 2) stedet hvor Olav ble helligkåret året etter og som ble hovedarena for olavskulten: Trondheim/Nidaros. De to stedene har alltid vært nært knyttet sammen. Anerkjennelsen av dette formet jubileet i 1930 og gjenspeiles i dag i et nært samarbeid mellom aktørene som jobber med olavsarv på Stiklestad og i Trondheim. Sekretariatets anbefaling er derfor at de to stedene sees i nær sammenheng også i 2030 og gjøres til felles hovedarena for jubileet dette året.

Man kan anta at det vil være stor aktivitet på både Stiklestad og i Trondheim gjennom hele 2030. Likevel vurderer sekretariatet det som viktig å peke ut en hovedmarkering for det offisielle programmet. Sekretariatets anbefaling er at denne legges i dagene rundt olsok, det vil si 29.juli, datoen for slaget i 1030. (...) I tråd med anbefalingen om at Stiklestad og Trondheim gjøres til felles hovedarena, anbefaler sekretariatet at det skal være et premiss for det offisielle programmet at det legges arrangement til både Stiklestad og Trondheim og at det legges opp til at både inviterte gjester og andre besøkende, skal besøke begge steder.

Som en oppfølging av vedtaket har sekretariatet jobbet videre med rammene for komitéens offisielle arrangement i 2030. Som en presisering innledningsvis vil sekretariatet påpeke at programmet i forbindelse med olsok i 2030 selvsagt vil være svært omfattende både i Trondheim og i Verdal/Stiklestad, med mange ulike arrangører og bidragsytere. Denne saken har kun fokus på det som er komitéens offisielle program, det vil si det programmet komitéen har et særlig ansvar for og som gjester formelt vil inviteres til.

Når det gjelder varighet, vurderer sekretariatet det som viktig at programmet ikke gjøres for langvarig: det er viktig at inviterte har mulighet til å være med på hele. Sekretariatets anbefaling er derfor at komitéens program legges til datoene 29. og 30.juli.

Sekretariatet anbefaler videre at programmet fordeles dagsvis mellom de to stedene: Stiklestad 29.juli og Trondheim 30.juli.

En viktig begrunnelse for anbefalingen er logistikk-hensyn: å legge opp til delprogram i Trondheim og på Stiklestad samme dag er krevende da mye tid på dagtid vil gå til forflytning mellom stedene. Den anbefalte fordelingen gjør at forflytning kan skje enten kveld 29.juli eller morgen 30.juli, noe som gir bedre rammer for programskapning.

Forslaget til fordeling mellom sted og dato, bygger på jubileets historiske kjerne. Olsok, 29.juli, er en tusenårig markering med utgangspunkt i slaget på Stiklestad. Det er derfor naturlig at programmet denne dagen foregår på Stiklestad, inkludert i Stiklestad kirke som skal være reist på stedet hvor kong Olav falt. Etter kongens død, ble legemet hans fraktet til byen hvor han et år senere ble helligkåret: Trondheim. Det er derfor naturlig at den nasjonale komitéens offisielle program fortsetter i Trondheim, inkludert i Nidarosdomen som huset kongens relikvieskrin i middelalderen.

04.11.25

Borghild Lundebø

leder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Stiklestad Nasjonale Kultursenter/Museene Arven

Diskusjonssak:**Prinsipper og prosess for utvikling av komiteens offisielle program olsok 2030**

Sakseier Borghild Lundebø
Saksutreder Sekretariatet

Saksutredning

Det er store forventninger til jubileumsåret 2030, både lokalt, regionalt og nasjonalt. En sentral del av jubileet dette året vil være komiteens offisielle program på Stiklestad og i Trondheim under olsok. Sentrale perspektiver i utviklingen av dette programmet vil være innhold, omfang og finansering. Det er videre viktig at programmet har en sterk kobling til jubileets plattform.

Som en start på arbeidet inviteres komiteen til en innledende diskusjon om ambisjon og innhold i programmet. Hvert komitémedlem oppfordres til å tenke over følgende spørsmål i forkant:

- Hvilke perspektiver mener du er særlig viktige i arbeidet med programmet?
- Har du et eksempel på et arrangement eller lignende som kan være til inspirasjon?
- Har du et "drømmearrangement" for Stiklestad og/eller Trondheim i 2030?
- Hvem bør inviteres?

Sekretariatet vil innlede til diskusjonen med foreløpige tanker om programskapning, inkludert eksempler til inspirasjon fra andre større arrangementer.

04.11.25

Borghild Lundebø

leder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Stiklestad Nasjonale Kultursenter/Museene Arven

Orienteringssak 06/25 Jubileumsåret 2026

Sakseier: Borghild Lundebø

Saksutreder: sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Vedlegg til saken

Vedlegg 1 O-sak 06/25 Notat fra Sarpsborg kommune

Vedlegg 2 O-sak 06/25 Notat fra Gjesvær

Vedlegg 3 O-sak 06/25 Notat fra Finnmark fylkeskommune

Saksutredning

Bakgrunn for jubileumsåret

Olav Haraldsson tilbrakte store deler av sitt voksne liv i Sarpsborg, byen han grunnla i 1016. Her giftet han seg med den svenske prinsesse Astrid og her ble hans datter Ulvhild født. Sarpsborg har en sterk og levende olavstradisjon med årlige Olavsdager. I 2026 er det 1010 år siden bygrunnleggelsen. Med utgangspunkt i dette, og Olavs sterke bånd til byen, er temaet i jubileumsstafetten i dette året SLEKT OG SAMFUNN.

Perspektivene slekt og samfunn er viktige både på individ- og fellesskapsnivå, og åpner for spørsmål med relevans for fortid, nåtid og fremtid. Hvilke strukturer har størst betydning for våre liv? Hvilken rolle har familien som samfunnsformende kraft?

Aktørene i jubileumstafetten vil i 2026 utforme deler av sitt program på en måte som belyser ulike aspekter av jubileumstemaet.

Sarpsborg

Sarpsborg kommune og Olavsdagene, byens store olsokfeiring, har vært en sterk pådriver og samarbeidsaktør i jubileumsnettverket gjennom flere år. Sarpsborg kommune presenterer i sine strategiske dokumenter en ambisjon om å være Olavs by. De har gjennom mange år arbeidet bevisst i denne retningen, med årlig gjennomføring av Olavsdagene og ved å søke samarbeid med andre kompetansemiljø knyttet til olavsarven. Sarpsborg har derfor vært med i utviklingen av Nasjonaljubileet helt fra begynnelsen, og gjennomføre en pilot for jubileumsstafetten allerede i 2019.

Sarpsborg har i flere år arbeidet målrettet mot 2026 som "sitt" jubileumsår. Satsingen har bred forankring i kommunalt planverk, jubileumsplattformens faglige og verdimessige grunnlag er godt integrert i jubileumsprosjekter, og de lokale aktørene viser stor entusiasme, gjennomføringskraft og evne å programmere ulike tema på en samtidsrelevant og engasjerende måte.

Som vedlagte notat viser er det utarbeidet et omfattende program for jubileumsåret.

BFD har i sitt budsjettforslag for 2026 lagt inn et tilskudd på 2 mill kr. til Sarpsborg kommune.

De konkrete samarbeidsprosjektene med Nasjonaljubileet 2030 og Sarpsborg i 2026 vil være:

- Olavslampa hentes på Stiklestad i januar 2026 og blir stående i Sarpsborg hele jubileumsåret.
- Undervisningsprogram for grunnskolen i Sarpsborg er utarbeidet på samme plattform som Verdal kommunes grunnskoleplan, men tilpasset stedlig historie.
- Ungdommens hærpil gjennomføres som et prosjekt i flere videregående skoler i fylket. I løpet av året.
- Deltakelse på hovedarrangement i Sarpsborg 12.juni.
- Representant fra Sarpsborg tenner årets olsokbål på Stiklestad 29. juli.
- Det nasjonale nettverksseminaret arrangeres i Sarpsborg 16.-17 september 2026

Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark

Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark presenterer gjennom prosjektet *Gjesvær 1026-2026* et godt utviklet og forankret prosjekt som er klar relevans for jubileumstemaet i 2026: Slekt og samfunn. Fiskeværer Gjesvær var i 1026 åsted for Tore Hunds hevndrap på Karle, en sentral hendelse for opptakten til slaget på Stiklestad. Dette åpner for å se særlig på temaer som ære og hevn som ofte er relatert til ættebaserte samfunn. I tillegg ligger Gjesvær i en del av landet som tidligere har vært lite representert i stafetten, og ved å løfte fram denne hendelsen forsterkes det nordlige perspektivet på fortellingene om Norge. For nærmere beskrivelse, se vedlegg 2.

BFD har i sitt budsjettforslag for 2026 lagt inn et tilskudd på 400 000 kr til Gjesvær-prosjektet.

Konkret samarbeidsprosjekt mellom Nasjonaljubileet 2030 og Gjesvær i 2026:

- Sekretariatet vil bringe Olavsflammen til Gjesværs arrangement i august.

Finnmark fylkeskommune med samarbeidspartnere

Finnmark fylkeskommune er hovedarrangør for 200-årsmarkeringen for grensefastsettingen mellom Norge og Russland i 1826. Dette er en viktig og lite kjent del av etableringen av dagens Norge, med stor relevans for Nasjonaljubileet. I det geografiske området som nå er Sør-Varanger kommune har det bodd samer, russere, finlendere og nordmenn over lang tid. Grensesettingen fikk betydelige konsekvenser for deres levemåte. Av særlig interesse er det hvordan skoltesamenes kultur og levemåte ble påvirket, men også effekter på lokalsamfunn, familier og enkeltpersoner forøvrig er relevant for jubileumstema *Slekt og samfunn*. Sett i lys av Nasjonaljubileets overordnede tema så har denne historien om internasjonal kontakt en forsterket relevans grunnet dagens urolige verdenssituasjon. Ved å løfte fram denne hendelsen forsterkes det nordlige perspektivet på fortellingene om Norge. For nærmere beskrivelse, se vedlegg 3.

BFD har i sitt budsjettforslag for 2026 lagt inn et tilskudd på 300 000 til markeringen i Kirkenes.

Konkret samarbeidsprosjekt mellom Nasjonaljubileet 2030 og 200-års-markeringen i 2026:

- Sekretariatet for Nasjonaljubileet 2030 vil delta i utformingen av tema for markeringen.
- Sekretariatet foreslår at den nasjonale komiteen for Nasjonaljubileet 2030 legger sitt neste komitemøte i tilknytning til markeringen 16. april i Kirkenes.
(jmf. vedtakssak 05/26 Møteplan 2026)

For de øvrige aktørene i nettverket vil sekretariatet i 2026 samarbeide gjennom nasjonalt nettverksseminar og gjennom felles profilering av jubileumsarbeidet. Sammen bidrar alle jubileumsaktørene på denne måten til å skape synlighet for fellesskap, historie og kultur.

Forslag til bevilgninger av jubileumsmidler for 2026 fra Barne- og familiedepartementet:

Museene Arven – sekretariatsoppgave Nasjonaljubileet 2030	2 660 000
Museene Arven -prosjektstøtte kommunikasjon og læringsressurs	440 000
Sarpsborg kommune - hovedaktør i jubileumsstafetten 2026	2 000 000
Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum - Tusenårsteppet	660 000
Museene for kystkultur og gjenreisinga i Finnmark IKS - Gjesvær 1026-2026	400 000
Finnmark fylkeskommune – 200 års-markering av norsk-russisk grensesetting 1826	300 000
Pilegrimsfellesskapet Sandefjord- Utstilling om Olav	290 000
Nidaros bispedømme- ulike arr knytta til årets jubileumstema	300 000
Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) - Arrangement knytta til årets jubileumstema	510 000
Norges Kristne Råd - “Kristendom i 1000 år”	400 000
Fortidsminneforeningen - “Livsgrunnlag i 1000 år”	250 000
Nordmørsmusea AS ved regionalt pilegrimssenter Smøla - Verdiseglas 2026 og “Verdisamtaler”	390 000
Nordic Voices - “Sang i ruiner”	150 000
Sanden Media AS – produksjon av filmer om Olav	250 000
Totalt bevilgningsforslag fra bfd i 2026	9 000 000

04.11.25

Borghild Lundeby

leder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Stiklestad Nasjonale Kultursenter/Museene Arven

Sarpsborgs innsteg og hovedgrep for jubileumsåret 2026

I 2026 er Sarpsborg vertskap for Jubileumsstafetten, en del av Nasjonaljubileet 2030. Sarpsborgs tema er «**Slekt og samfunn**», og byen tar utgangspunkt i sin historiske rolle som grunnlagt av Olav Haraldsson i 1016. Prosjektet har et totalbudsjett på 8 millioner, hvorav 2 millioner kroner ble bevilget over statsbudsjettet.

Sarpsborgs innsteg i jubileet

Sarpsborg går inn i jubileet med en tydelig ambisjon om å skape bred deltakelse, historisk bevissthet og lokal stolthet. Prosjektet bygger på verdier som fellesskap, tilhørighet og identitet, og har et særlig fokus på barn og unge, frivillig kulturliv og historisk formidling.

Gjennom temaet *Slekt og samfunn* ønsker Sarpsborg å utforske hvordan slekt, arv og tilhørighet har formet lokalsamfunnet – og hvordan dette kan gi innsikt og inspirasjon i møte med dagens mangfold.

Hovedgrep og satsinger

1. Undervisningsprogram for grunnskolen

Et helhetlig pedagogisk opplegg utvikles i samarbeid med historikere og oppvekstsektoren. Programmet bygger på modellen fra Verdal og tilpasses Sarpsborgskolen. Målet er at alle barn og unge skal ha kjennskap til Olavsarven og byens rolle i Norges historie. Programmet inkluderer:

- Aktiviteter og læringsressurser for alle trinn
- Digitale idebanker og kildemateriale
- Utflykter og formidling finansiert av jubileumsprosjektet

2. Olavsflammen og verdibrev

Et symbolsk stafettløp mellom grunnskolene, der elevene skriver verdibrev og lager en tidskapsel. Flammen skal turnere skolene og skape engasjement i lokalsamfunnene. Målet er å skape refleksjon rundt verdier, tilhørighet og fellesskap.

3. Festuka i juni

Uke 24 blir en festuke med bredt program:

- Festkonsert i Kulåsparken med KORK, Henning og Sanne Kvitnes
- Konserter med korps og lokale aktører
- Inkludering av barn, unge og frivillig kulturliv
- Besøk fra kongehuset og Garden

5. Publikumsseilaser med vikingskipet Visund

Seilaser på Glomma med formidling og enkel servering. Skipet blir en mobil arena for historiefortelling og opplevelse.

6. Arrangement og samarbeid

Sarpsborgs jubileumssatsing i 2026 bygger på bredt samarbeid med lokale og regionale aktører. Lag, foreninger, kulturinstitusjoner, trossamfunn og frivillige inviteres inn som medskapere i et fyldig arrangementsprogram som skal favne ulike målgrupper og aldersgrupper. Målet er å skape en mangfoldig og inkluderende jubileumsfeiring med sterk lokal forankring.

Som en del av prosjektet er det etablert en stimuleringspott – en søknadsbasert tilskuddsordning der aktører kan søke støtte til egne arrangementer og initiativer knyttet til jubileumsåret. Potten skal fungere som en motivasjon for å bidra inn i stafetten, og samtidig styrke fellesskapet og engasjementet i lokalsamfunnet. Gjennom denne modellen ønsker Sarpsborg å legge til rette for bred deltakelse, lokal kreativitet og eierskap til jubileet.

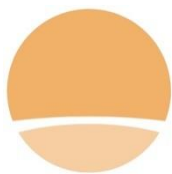
Lokale mål for jubileumsåret 2026

Sarpsborg kommune har definert tydelige lokale mål for sin rolle som vertskapsby i Jubileumsstafetten 2026. Målene bygger på byens historiske arv og skal bidra til å styrke identitet, fellesskap og kunnskap.

- Vi går styrket ut av 2026 som et fellesskap, hvor vi har mer forståelse for mennesker som er ulike oss selv
- Vi har etablert et varig og styrket samarbeid mellom kommunen, frivilligheten, det profesjonelle kulturfeltet og næringslivet
- Vi er bevisste vår kulturarv og vår tilhørighet til olavshistorien.
- Vi skal ta lærdom av historien og bruke vår historie for å forme vår framtid.
- Vi har styrket Sarpsborgs posisjon som en attraktiv reiselivs- og opplevelsesdestinasjon.
- Vi har økt kunnskapsnivået til barn og unge gjennom nasjonaljubileets prosjekter

Oppsummering

Sarpsborgs jubileumssatsing i 2026 er bred, inkluderende og historisk forankret. Gjennom undervisning, kulturarrangementer og opplevelser skapes en helhetlig markering som involverer hele byen. Prosjektet bygger bro mellom fortid og nåtid, og inviterer innbyggere i alle aldre til å delta i feiringen av Norges 1000-årige historie.

Museene for
**KYSTKULTUR OG GJENREISNING
I FINNMARK IKS**

Dato: 10. oktober 2025

NOTAT

Til: Samarbeidspartnere i prosjektet Gjesvær 1026–2026

Fra: Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS

Emne: Prosjekt Gjesvær 1026–2026 – kortfattet prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

I år 1026 fant et dramatisk oppgjør sted i fiskeværer Gjesvær i Finnmark, der høvdingen Tore Hund fra Bjarkøy drepte kong Olavs hirdmann Karle. Hendelsen gir et unikt innblikk i vikingtidens samfunn, der slekt, ære, hevn og familie var bærende strukturer.

Prosjektet «Gjesvær 1026–2026» markerer 1000-årsjubileet for disse begivenhetene, og skal undersøke hvordan fortidens æreskultur, trosforestillinger og politiske maktspill kan forstås og formidles i vår tid.

Formål

Prosjektet skal formidle og aktualisere vikingtidens og middelalderens kultur og samfunn i nordområdene – og utfordre den etablerte fortellingen om Tore Hund som sagaens skurk. Gjennom forskning, kunst og folkelig deltakelse skal prosjektet bidra til en ny forståelse av Nord-Norges rolle i rikshistorien.

Faglige hovedtemaer

- Slegt: sosiale og politiske allianser i ættesamfunnet.
- Ære: sosial valuta og drivkraft for handling.
- Hevn: sosialt regulert rettferdighetssystem.
- Familie: makt, arv og forsoning.
- Kystsamisk perspektiv: handel, tro og samspill mellom kulturer.
- Kristning og makt: religion som politisk redskap.

Formidlingsgrep

- Museal refleksjon: Hvordan kan myte, tro og historie formidles med kildekritisk bevissthet?
- Offentlig «rettssak» 1000 år etter: Tore Hund – skurk eller helt? Publikum deltar som jury.
- Faglige samtaler: forskere og samfunnsdebattanter drøfter æreskultur og moderne paralleller.
- Rekonstruksjon og deltakelse: vikingmarked, håndverk, mat, musikk og utstillinger.
- Folkefest: en inkluderende markering som samler lokalbefolkning og tilreisende.

Samarbeidspartnere

- Gjesvær bygdelag – stedlig prosjektansvarlig
- Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS – faglig og organisatorisk partner
- Nordkappmuseet – faglig og lokal medarrangør
- Museum Nord /Lofotr Vikingmuseum – faglig samarbeidspart og bidrag med fullskala kopi av Gokstadskipet
- Gjesvær historielag og Helselag – lokale partnere
- Nordkapp kommune – lokal tilrettelegger
- Nasjonaljubileet 2030 – overordnet koordinering

Overordnet mål

Å koble fortid og nåtid gjennom tverrfaglig forskning, scenekunst, samfunnsrefleksjon og bred folkelig deltakelse – og løfte Gjesvær og Nord-Norge inn i den nasjonale fortellingen fram mot Nasjonaljubileet 2030.

Kontaktperson:

Jan Erik Raanes

Prosjektleder, Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS

E-post: jan@gamvikmuseum.no

Mobil: 48 16 14 99

Grenseoppgangen mellom Norge og Russland 1826. Markering 200 år, 16. april 2026, under Finnmark internasjonale litteraturfestival og fremover

Bakgrunn

I 2026 er det 200 år siden den endelige riksgrensen mellom Norge og Russland ble fastsatt. Det ble foretatt en grenseoppgang og grensemerking. 14. mai 1826 ble en egen grensekonvensjon undertegnet i St. Petersburg av kongen av Sverige og Norge Karl Johan og den russiske tsar Nikolai I. Norges grense til Russland går i dag i dagens Sør-Varanger kommune. I dette området har det bodd samer, nordmenn, russere og finlendere over lang tid. Grensesettingen i 1826 samt senere grensetrekningene i 1920 og 1949 fikk betydelige konsekvenser for flere av disse, og deres levemåte. Det er flere som har planer om ulike former for markeringer, spesielt i Sør-Varanger kommune, Dette notatet handler i hovedsak om Finnmark fylkeskommunes engasjement.

Grensesettingen er definert som en del av det nasjonaljubileet «Norge i 1000 år», da fastsetting av grenser mot et naboland er en nasjonal begivenhet og historisk hendelse av stor betydning for nasjonen. Det er avsatt 0,3 mill. kr. til Finnmark fylkeskommune i statsbudsjett 2026 til markeringen.

Markering under Finnmark internasjonale litteraturfestival, 16. april 2026

Finnmark fylkeskommune sin markering skjer med et eget sidearrangement under Finnmark internasjonale litteraturfestival i Kirkenes 16. april 2026, i samarbeid med festivalen, Sør-Varanger kommune og andre samarbeidspartnere. Scene Nord bidrar med kulturinnslag. Målgruppa for markeringen er bred, både publikum og offisielle representanter for Norge.

Det jobbes med et program over 3 timer, med et faglig innhold og offisielt program, som en del av det nasjonale jubileet. Det som er på plass nå, er at ordføreren i Sør-Varanger og fylkesordføreren i Finnmark har satt av dagen, samt at Scene Nord bidrar med et kulturinnslag. I tillegg planlegger vi for følgende:

- En offisiell del med taler og hilsninger fra kommune, fylkeskommunen og staten, evt flere.
- En faglig del, med foredrag med ulike vinklinger.
- En dialog del, med paneldebatt eller andre former for dialoger. Tematikk må vi komme tilbake til.

Komiteen for nasjonaljubileet inviteres til å delta på markeringen i Kirkenes, og vi ser gjerne at stortingspresidenten og sametingspresidenten tar en sentral rolle. Vi legger til rette for felles middag eller lunsj, sammen med de øvrige offisielle gjestene. 16. april.

Markeringer utover 16. april

Tana og Varanger museumssida planlegger en seminarrekke med ulik tematikk gjennom hele året. Den nasjonale museumskonferansen arrangeres i Kirkenes samme uke som litteraturfestivalen, og har blant annet fokus på grensesettingen. Pikene på broen har bestemt at grensesettingen som tema under festivalen Barents spektakle 2026. Prosjektet Fotefar mot nord vil gi grensesettingen oppmerksomhet under åpningen i Grense Jakobselv tidlig sommer 2026.

Fylkeskommunen vil også bidra til at historien og de mange dimensjonene i den kommuniseres bedre, og vurderer ulike tiltak utover markeringen under Finnmark internasjonalt litteraturfestivalen. Dette gjerne i samarbeid med den nasjonale jubileumskomiteen.

Vadsø, 24. oktober 2025

Marianne Pedersen, kultur- og miljøsjef

Finnmark fylkeskommune

Vedtakssak 05/25 Møteplan 2026

Sakseier Borghild Lundeby

Saksutreder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Forslag til vedtak

Komiteen vedtar følgende møter i 2026:

Torsdag 16.april i Kirkenes

Tirsdag 24.november på Teams

Saksutredning

Det er i utgangspunktet lagt opp til at komiteen har to møter i året, hvorav det ene er fysisk og det andre er på digitalt. Sekretariatet anbefaler at denne malen følges også i 2026.

Det fysiske møtet i 2026 foreslås lagt til Kirkenes. I 2026 er det 200 år siden dagens grensedragning mellom Norge og Russland kom på plass. Denne hendelsen er en svært relevant og underkommunisert del av Norges historier. Finnmark fylkeskommune planlegger sammen med ulike samarbeidspartnere en større markering i 2026 (se egen orienteringssak). En sentral del av denne markeringen er i Kirkenes 16. April. For arrangementet vil det ha stor symbolverdi at den nasjonale komiteen kommer. Det vil bidra til å løfte viktigheten av denne delen av norsk historie, og det er også med på å synliggjøre at Nasjonaljubileet 2030 ønsker hele vårt langstrakte land inkludert og involvert i jubileumsfeiringen. Sekretariatet foreslår derfor at komiteen neste fysiske møte legges til Kirkenes i tilknytning til markeringen 16. april 2026

Tentativt program:

Avreise 16. april 06.30 fra Trondheim (via Oslo) lander 10:25 i Kirkenes (Norwegian)

12:00 Lunsj

13:00 – 16:00 200-årsmarkering for den norsk-russiske grensesettingen i 1826

- Hilsner fra det offisielle Norge: Stortingspresident, sametingspresident, ordfører Sør-Varanger, fylkesordfører Finnmark
- Fagprogram
- Panelsamtale
- Kulturinnslag fra Scene Nord

17:00 Middag

19:00 Komitémøte

Overnatting i Kirkenes

Retur 17. april 11.35 fra Kirkenes i Oslo 13.45 (SAS)

Sekretariatet har fått en henvendelse fra styret for Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider hvor de inviterer den nasjonale komiteen til et møte i Trondheim, fortrinnsvis våren 2026. Som en av hovedstedene for feiringen i 2030 er det naturlig og viktig at komiteen legger et møte til Trondheim og Nidarosdomen. Sekretariatet vurderer likevel saken slik at Kirkenes bør prioriteres i 2026. I forlengelsen av henvendelsen, anbefaler man i stedet at det legges opp til et fysisk møte i Trondheim

våren 2027, inkludert et møte med NDR-styret og omvisning i Nidarosdomen. Dette kan kombineres med deltakelse på den samiske hovedmarkeringen som Saemien Sijte planlegger i Tråante, Trondheim 1.-7. februar 2027.

Høstmøtet 2026 foreslås gjennomført på Teams tirsdag 24. november 13.00 – 15:00

04.11.25

Borghild Lundebø

leder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Stiklestad Nasjonale Kultursenter/Museene Arven

Orienteringssak 07/25 Orientering fra komited medlemmene

Saksutredning

Komiteen har i første fase av sitt arbeid vedtatt kjernehistorie, verdigrunnlag og sentrale grunnstrukturer for jubileet knyttet til jubileumstema og avtaleverk for samarbeidende jubileumsaktører. Med dette som utgangspunkt er vi nå inne i utvikling av grunnlag for jubileets kommunikasjonsarbeid.

I tillegg til konkret utforming av logo, designprofil og kommunikasjonskonsept, er komiteens bidrag til å skape kjennskap til jubileet i sine nettverk av stor betydning.

Vi ber derfor komited medlemmene om en kort (5 min) orientering med spesielt fokus på hvordan et arbeid med å *bidra til forankring av jubileet i egne sektorer, nærliggende sektorer og nettverk* er under utvikling eller kan utvikles videre.

04.11.25

Borghild Lundebø

leder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Stiklestad Nasjonale Kultursenter/Museene Arven

Orienteringssak 08/25 Stiklestad for nye tusen år

Saksutredning

Steds- og museumsutviklings-prosjektet *Stiklestad for nye tusen år* er Stiklestad Nasjonale Kultursenter (SNK/MA) sin stedlige satsning i anledning Nasjonaljubileet 2030.

Prosjektets hovedprioritet er ny hovedutstilling.

Ambisjonen er å videreutvikle Stiklestad på en måte som forener stedets historier med SNKs særpreg som museum. Slik skal fremtidens Stiklestad svare på samfunnets økende behov for demokratifremmende arenaer gjennom å tilby meningsfylte opplevelser som engasjerer bredt og inviterer til dialog. Målet er varig attraksjonsutvikling, økt besøk og ikke minst: å videreutvikle Stiklestad som møteplass lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Arbeidet har pågått i mange år og «Stiklestad for nye tusen år» har i løpet av 2025 fått bevilget midler både fra stat, fylke og kommune i tråd med budsjett og fremdriftsplan. Dette er en kraftfull anerkjennelse av prosjektet og et uvurderlig bidrag til at fremtidens Stiklestad står klart til 2030!

Prosjektet er nå inne i en mellomfase mellom forprosjekt og hovedprosjekt med samspill. Museumsleder ved SNK/MA og prosjektansvarlig Ingegerd Eggen vil presentere prosjektet.

04.11.25

Borghild Lundebø

leder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Stiklestad Nasjonale Kultursenter/Museene Arven